

Oproep: op weg naar een nieuw 'Miste-boek'?

Arie W. Janssen¹, Ronald Pouwer², Frank Wesselingh³, Ed de Vogel⁴ en Petra Sonius⁵

Onderstaande tekst werd in december vorig jaar geplaatst op de Facebookpagina's van Miste, WTKG en NMV. Er zijn inmiddels al enkele positieve reacties binnengekomen, met name voor: Archaeogastropoda, Triphoridae, Naticidae, Cancellariidae en Turridae, en 'voor alle gastropoden waar niemand anders aan werkt'.

Graag roepen wij je op, om op het onderstaande te reageren indien je aan bewerking van de Miste-molluskenfauna wilt meewerken.

Winterswijk-Miste behoort tot de belangrijkste miocene vindplaatsen in Europa. De enorm rijke en goed geconserveerde fauna van mollusken, vissen, zoogdieren, koralen, bryozoën enz. geniet terecht grote bekendheid. Uit de nieuwe ontsluiting in Miste die in het kader van het 50-jarig bestaan van de WTKG in 2013 werd gegraven is veel nieuw materiaal verzameld, bijeengebracht door ruim 150 verzamelaars. Voor diverse fossielgroepen heeft dat nieuwe soorten voor de Miste-fauna opgeleverd en er zijn ook nieuw te beschrijven soorten gevonden. Veel van deze vondsten zijn op de Miste Facebookpagina gemeld.

Over de Miste-fauna zijn enkele monografieën verschenen. De mollusken zijn behandeld in het 'Miste-boek' van Arie Janssen (1984) en de Chondrichthyes door Bor *et al.* (2012). In het 'Miste-boek' worden ongeveer 500 soorten beschreven. Ondertussen is dat aantal tot zeker 600 gegroeid. Bovendien zijn er in de afgelopen 30 jaar veel nieuwe publicaties verschenen en zijn tal van taxonomische inzichten veranderd. Dit betekent dat het 'Miste-boek' ondertussen sterk verouderd is. Gezien het internationale belang van de fauna is een nieuwe, engelstalige uitgave met daarin de huidige stand van zaken zeer gewenst.

In Naturalis zijn Ed de Vogel en Petra Sonius al twee jaar bezig om alle in het 'Miste-boek' afgebeelde exemplaren digitaal te fotograferen. Het kleine materiaal is indertijd alleen getekend, en dat wordt nu ook in hoge resolutie gefotografeerd. Ook al het grote, reeds eerder gefotografeerde materiaal wordt opnieuw onder de digitale camera gelegd. Arie Janssen houdt al een tijd een overzicht van de molluskenfauna bij, met alle nieuwe soorten, aanpassingen in taxonomie en nomenclatuur, synoniemen enz.

Dit 'werkdokument' met foto's wordt door veel verzamelaars gebruikt.

Het werk dat wordt verzet dient meerdere doelen. De foto's worden door Naturalis gebruikt als documentatie van de collectie en voor het op aanvraag kunnen leveren van afbeeldingen. Er zijn nog niet uitgewerkte ideeën om ze, in combinatie met de gegevens uit het werkdokument, in een Miste-website te gebruiken. En uiteraard zijn foto's en werkdokument de basis voor een nieuwe monografie over de molluskenfauna van Miste.

Het maken van een nieuw 'Miste-boek' is een klus die niet meer door één of twee personen kan worden gedaan. In navolging van het project rond de fossiele schelpen van de Nederlandse kust denken we aan een projectmatige opzet, waarbij twee coördinatoren de kar trekken, bijgestaan door enthousiaste beroeps- en niet beroeps-onderzoekers die bereid zijn een of meer families uit te werken. Er ligt al een stevige basis in de vorm van het boek uit 1984 en de nu door Arie verzamelde informatie. Maar er is nog genoeg (beter) uit te zoeken en te beschrijven. Er is al eerder een oproep gedaan om dit project gezamenlijk aan te pakken, maar dat is toen door het ontbreken van een duidelijk coördinerend team niet van de grond gekomen. We willen graag een nieuwe poging wagen, in de hoop dat het dit maal wel gaat lukken om tot een eindresultaat te komen.

Voor het project zijn we op zoek naar mensen die een of meer families willen aanpakken. Dit kan je zelfstandig doen, maar het is vaak handiger, beter en leuker om er met z'n tweeën of drieën aan te werken. Vanuit de fossielenatlas weten we dat verschillende liefhebbers zich tot specialist hebben weten te maken van groepen die ze onder handen hebben genomen. Al doende kan elke goede observator, verzamelaar en/of onderzoeker in korte tijd veel ken-

nis verzamelen, problemen signaleren en vaak ook oplossen. Bedenk dat er altijd overleg met een coördinator mogelijk is en dat die je hulp kan bieden of hulp voor jou kan zoeken. Vanuit Naturalis ondersteunen we jullie met bijvoorbeeld fotografie, vergelijkingsmateriaal, literatuur enz.

Arie Janssen zal samen met een nog te benaderen tweede persoon het project coördineren.

We hopen dat je enthousiast bent geworden en aan dit project mee wilt werken. In dat geval kan je contact opnemen met ariewjanssen@gmail.com. Geef daarbij zo mogelijk aan of je een specifieke groep op het oog hebt. We zijn benieuwd naar jullie reacties.

Referenties

Bor, T., T. Reinecke & S. Verschueren, 2012. Miocene Chondrichthyes from Winterswijk – Miste, the Netherlands. *Palaeontos* 21: 1-136.

Janssen, A.W., 1984. Mollusken uit het Mioceen van Winterswijk-Miste. Een inventarisatie, met beschrijvingen en afbeeldingen van alle aangetroffen soorten. Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Nederlandse Geologische Vereniging & Rijksmuseum van Geologie en Mineralogie: 451 p.

Alle auteurs: Naturalis Biodiversity Center, Leiden.

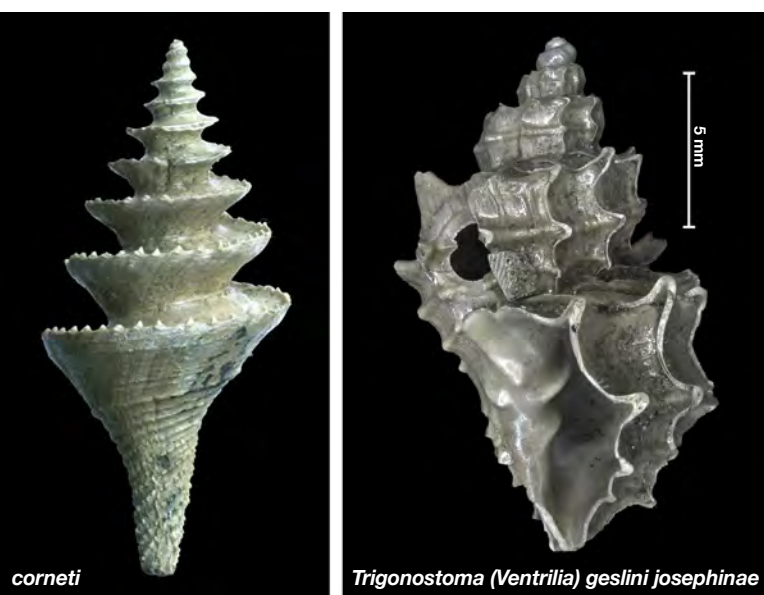
¹Arie W. Janssen, e-mail: ariewjanssen@gmail.com

²Ronald Pouwer, e-mail: Ronald.Pouwer@naturalis.nl

³Frank Wesselingh, e-mail: frank.wesselingh@naturalis.nl

⁴Eduard de Vogel, e-mail: Eduard.deVogel@naturalis.nl

⁵Petra Sonius, e-mail: p.sonius@gmail.com

corneti

Trigonostoma (Ventrilia) geslini josephinae